



Στυλιανού Γ. Παπαδόπουλου

Ομότιμου Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο ΟΣΙΟΣ ΠΑΤΑΠΙΟΣ



Εκδόσεις Ουρανός

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ:

Ο Όσιος Πατάπιος

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Στυλιανός Γ. Παπαδόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρήστος Καρράς
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Ανδρεάδης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Στυλιανός Γ. Παπαδόπουλος, 2002

© Εκδόσεις Ουρανός, Αθήνα 2014

Οι Εκδόσεις Ουρανός είναι κατοχυρωμένη επωνυμία
των Εκδόσεων ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Πρώτη έκδοση:

Έκδοση Μοναζουσών ιεράς Μονής Οσίου Παταπίου, 2002

Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις Ουρανός, Νοέμβριος 2014

ISBN 978-960-559-012-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΥΡΑΝΟΣ

Έδρα: Τατοίου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.ouranosbooks.gr

e-mail: info@ouranosbooks.gr

OURANOS BOOKS

Head office: 121, Tatoiou Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

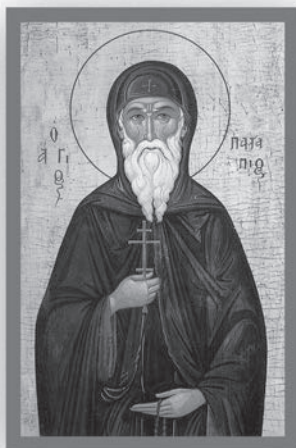
www.ouranosbooks.gr

e-mail: info@ouranosbooks.gr

Στυλιανού Γ. Παπαδόπουλου

Ομότιμου Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο ΟΣΙΟΣ ΠΑΤΑΠΙΟΣ



Εκδόσεις Ουρανός



*Ο βράχος και το σπήλαιο, εντός του οποίου κείται
το ιερό λείψανο του οσίου Παταπίου.*



*Η λάρνακα, όπου φυλάσσεται το άφθορο
και θαυματουργικό σκήνωμα του οσίου Παταπίου.*

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος Α' Τῆς ἐρήμου πολίτης

Γερανείων τό κλέος, Κορινθίας τό καύχημα,
καί μοναζουσῶν νῦν προστάτης ἀνεδείχθης,
πάτερ ἡμῶν Πατάπιε. Ἀσκήσεσι, νηστείαις, προσευχαῖς,
νῦν ἔχεις παρρησίαν πρὸς Θεόν, ἀδιαλείπτως ἰκετεύειν
ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν κατακρίτων καί ἀμαρτωλῶν
χριστιανῶν.

Δόξα τῷ δοξασθέντι διὰ σοῦ,

δόξα τῷ σέ ἐνδυναμώσαντι,

δόξα τῷ φωτίσαντι ἡμᾶς διὰ τῆς σῆς ἀσκήσεως.



ΟΣΙΟΣ ΠΑΤΑΠΙΟΣ

Α΄
Ο ΟΣΙΟΣ ΠΑΤΑΠΙΟΣ

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ

*Τοῦ Παρακλήτου δοξασθεῖς τῇ θείᾳ χάριτι, τῶν ἰαμάτων
ἀναβλύξεις τά δωρήματα, τοῖς τῷ θείῳ σου λειψάνῳ προ-
σερχομένοις. Ἄλλ΄ ὡς πάντων τά αἰτήματα δωρούμενος,
πάσης θλίψεως καί νόσου ἀπολύτρωσαι, τοὺς βοῶντάς
σοι· χαίροις, πάτερ Πατάπιε.*



*Ο όσιος Πατάπιος με τους δύο συνασκητές του
Βάρα και Ραβουλά.*



Περιεχόμενα

Ο θαυματουργός όσιος Πατάπιος και το πανηγύρι στη Μονή των Αιγυπτίων.....	15
Η θαυμαστή εμφάνιση του οσίου Παταπίου	18
Στην πατρίδα του και πατρίδα του μοναχισμού, την Αίγυπτο	22
Φυγή στην Κωνσταντινούπολη.....	25
Άσκηση στην Κωνσταντινούπολη	30
Πόλος έλξεως πολλών. Η Μονή των Αιγυπτίων	32
Οι θαυματουργικές θεραπείες.....	34
Η θαυμαστή και οσιακή κοίμησή του	37
Θαύματα μετά την κοίμησή του	40
Οδοιπορικό του ιερού λειψάνου	42
Απόκρυψη και ανεύρεση του ιερού λειψάνου	45
Η συνεχής θαυματουργία.....	49
«Η οσία μήτηρ ημών Υπομονή»	57
Το Σπήλαιο και η Μονή	63



Ο θαυματουργός όσιος Πατάπιος και το πανηγύρι στη Μονή των Αιγυπτίων

Τη μνήμη του οσίου Παταπίου τελούσαν στη Μονή των Αιγυπτίων οι μοναχοί και είχαν στην εορτή ένα σπουδαίο επίσκοπο και λαμπρό θεολόγο: τον αρχιεπίσκοπο Κρήτης Ανδρέα, που ήταν προικισμένος με ταλέντο ποιητικό κι έγραφε έξοχους εκκλησιαστικούς ύμνους. Ο ιερός αυτός άνδρας κοιμήθηκε το 740. Η σύναξη για τον όσιο Πατάπιο ήταν επιβλητική: πολλοί κληρικοί, μοναχές και μοναχοί, άντρες και γυναίκες της μεγάλης πρωτεύουσας, της Κωνσταντινούπολης. Γιατί πολλοί στην Κωνσταντινούπολη γνώριζαν τα θαύματά του και προσκυνούσαν μ' ευλάβεια το άφθορο λείψανό του.

Και το μεγαλύτερο θαύμα του Όσιου ήταν η αφθορία του τιμίου του σώματος. Είχε τόσο μεγάλη αγάπη για τον Θεό και τόσο αγία βιοτή, ώστε ο Θεός έκρινε καλό να χαριτώσει το ιερό του λείψανο με αφθορία, να μη λιώσει δηλαδή. Και ακόμα περισσότερο, έκρινε ο Θεός καλό να παρηγορεί, να ενισχύει τους πιστούς μέσω του άφθορου λειψάνου του Οσίου. Οι άνθρωποι το κατάλαβαν γρήγορα και έσπευδαν να το προσκυνήσουν

και να παρακαλέσουν, ώστε να μεσιτεύσει στον Κύριο, για να τους βοηθήσει στις αρρώστιες και στις δυσκολίες της ζωής.

Στην πανήγυρη λοιπόν, στις 8 Δεκεμβρίου, ήταν παρών και ο μεγάλος υμνογράφος Ανδρέας Κρήτης. Το ιερό λείψανο φυλασσόταν στο ναό του Προδρόμου. Ήταν ο κεντρικός ναός του μεγάλου μοναστηριού, που όλοι το γνώριζαν ως Μονή των Αιγυπτίων, γιατί το ίδρυσε ο ασκητής Πατάπιος, που ήρθε από την Αίγυπτο. Ο ιερός άνδρας, όπως θα δούμε κατωτέρω, εγκαταστάθηκε στην έρημη τότε περιοχή των Βλαχερνών, κοντά στο παράλιο τείχος, στον έκτο λόφο της Κωνσταντινούπολης.

Το μοναστήρι αυτό για κάποιο διάστημα είχε μετατραπεί σε γυναικείο και οι μοναχές από παραπλήσιο γυναικείο μοναστήρι βοηθούσαν στη μεγάλη πανήγυρη. Αυτές λοιπόν πλησίασαν τον επίσκοπο Ανδρέα Κρήτης και του ζήτησαν να γράψει το Βίο του οσίου Παταπίου και να εγκωμιάσει τη βιοτή και τη θαυματουργική του δύναμη. Ήθελαν οι μοναχές να γίνει γνωστότερος ο Όσιος, να διαβάσει ο κόσμος το Βίο του γραμμένο από σπουδαίο συγγραφέα και θεολόγο. Άλλωστε αυτά, που υπήρχαν γραμμένα για τον Όσιο, έκριναν οι μοναχές ότι δεν αρκούσαν, δεν ήταν αντάξιά του.

Όμως ο επίσκοπος Ανδρέας, μολοντί παλαιότερα είχε ζήσει πολλά χρόνια στην Κωνσταντινούπολη, δεν είχε πληροφορηθεί με ακρίβεια για τον όσιο Πατάπιο. Και τώρα που, χωρίς φαίνεται να το έχει προγραμματί-

σει, βρέθηκε στη Μονή των Αιγυπτίων, δυσκολεύτηκε με την επιμονή των μοναχών.

Πώς να γράψει το Βίο κάποιου, τον οποίο δεν γνώριζε αρκετά; Μόνον επειδή επέμεναν οι μοναχές; Ο επίσκοπος έδειξε ν' αμφιβάλλει για τα χαρίσματα του Οσίου και για τον ίδιο τον Όσιο. Τότε του έφεραν τις «μεμβράνες», βιβλία από εργασμένο δέρμα. Εκεί περιλαμβάνονταν κάποια «εγκώμια» για τον Όσιο. Παράλληλα εξήγησαν προφορικά στον επίσκοπο για τον Όσιο, που ήρθε από την Αίγυπτο, έχτισε μοναστήρι και αγίασε. Προπατώς εγκωμίασαν την αγιότητα του και τις θαυματουργίες, που γίνονταν σε εκείνους, που προσπίπτουν ευλαβικά στο ιερό και πάντα άφθορο λείψανό του.

Δυστυχώς ο Ανδρέας Κρήτης έδειχνε αδιάφορος. Δεν έδινε σημασία στα λόγια των μοναχών, τις οποίες θεωρούσε μάλλον αφελείς. Το ίδιο αφελή έκρινε και τα εγκώμιά τους για τον Όσιο.



Η θαυμαστή εμφάνιση του οσίου Παταπίου

Τέλειωσε η συνάντηση επισκόπου και μοναχών. Στενοχωρημένες αυτές, άλλα με πολλή δυσφορία και ο επίσκοπος. Η ώρα πέρασε και αποσύρθηκαν όλοι για ύπνο. Πώς κοιμήθηκαν οι μοναχές και οι προσκυνητές δεν ξέρουμε. Ξέρουμε όμως ότι ο επίσκοπος πέρασε νύχτα φόβου και θαύματος. Τα διηγήθηκε ο ίδιος, που στην εποχή του ήταν συγγραφέας από τους εξοχότερους. Συνέβη λοιπόν το εξής:

Ενώ κοιμόταν, του εμφανίστηκε ένας πολύ ωραίος και αγγελόμορφος νέος, γεμάτος αίγλη και φως.

Ήταν όμορφα ντυμένος και άστραφτε σαν άγγελος. Έδειχνε καθαρά πώς ανήκε στο αγγελικό τάγμα των μοναστών, περιτριγυριζόταν από πολλούς λευκοφορεμένους άνδρες. Προφανώς ήταν και αυτοί μοναχοί. Στα πρόσωπά τους αποτυπωνόταν ηρεμία και αγάπη. Όλοι μάλιστα ήταν στραμμένοι στον αγγελόμορφο νέο, όλοι βρίσκονταν εκεί για χάρη του, όλοι αυτόν πρόσεχαν και αυτόν τιμούσαν. Έβλεπε στο όραμά του ο Ανδρέας Κρήτης ότι καθένας από τους πολλούς λευκοφορεμένους ποθούσε να πλησιάσει, ν' αγγίξει τον αγγελόμορφο νέο.

Ξαφνικά ένιωσε την ίδια επιθυμία και ο ίδιος. Ποθούσε να πλησιάσει τον αγγελόμορφο. Επειδή όμως του ήταν άγνωστος κι ένιωθε ντροπή και δέος, έμεινε ακίνητος.

Το γεγονός γέννησε στην ψυχή του επισκόπου Ανδρέα συναίσθημα ευχάριστο, άλλα και αμηχανία και αγωνία. Τα συναίσθημα αυτά έγιναν ισχυρότερα με ό,τι ακολούθησε. Χωρίς να καταλάβει το πώς, ο επίσκοπος βρέθηκε ανάμεσα στους λευκοφορεμένους. Και απέναντί του είδε τον αγγελόμορφο νέο να σηκώνει το δάχτυλο και να τον δείχνει σε όλους επιτιμητικά. Τους τον έδειχνε, όπως δείχνει τον εχθρό του ένας ισχυρός άρχοντας. Ακόμα περισσότερο: Τον έδειχνε, τον κατέκρινε και τον κατηγορούσε.

Ποια ήταν η κατηγορία; Πολύ εύκολο να την καταλάβει κανείς. Την διατύπωσε ο ίδιος ο αγγελόμορφος νέος:

«Βλέπετε, αδελφοί μου, έζησα έτσι, ώστε με τη χάρη του Θεού όλοι να με αγαπάτε, αλλά ο άνθρωπος αυτός μ' έχει για σκουπίδι και με περιπαίζει. Τι άραγε σημαίνει το φέρσιμό του; Είναι μήπως ανώτερος από σας και σας περιφρονεί σαν Φαρισαίος; Ή μήπως μ' εχθρεύεται (διότι με τιμάτε), αντί να διαλαλεί με θάρρος κι εγγράφως τα του βίου μου και να τα προσφέρει στον Θεό; Αν όμως θέλει, μπορεί να το αναλάβει αυτό, γιατί έχει και πολύ μυαλό και θαυμάσιο ταλέντο να εγκωμιάζει. Αλλιώς δεν θα γινόταν άξιος επίσκοπος Κρήτης, ώστε να καθοδηγεί τα λογικά πρόβατα. Και θα το αναλάβει με τη δύναμη του αγίου Πνεύματος».

Αυτά όλα τ' άκουσε και τα είδε στο όραμα ο Ανδρέας

Κρήτης και ξύπνησε τρομαγμένος. Αποτίναξε κάθε ίχνος ύπνου, συνήλθε τελείως, βεβαιώθηκε ότι ο ίδιος (χωρίς να έχει σαλεμένα λογικά) ήταν αυτός, που είδε το όραμα, και άρχισε να δοξολογεί τον Θεό, μολοντί δεν του είχε φύγει ο φόβος.

Σιγά-σιγά ηρέμησε και τα σκέφτηκε από την αρχή. Όμως ήταν απλά και τα εξήγησε πολύ εύκολα:

Ο αγγελόμορφος νέος ήταν ο όσιος Πατάπιος, που με τεταμένο δάχτυλο κατηγορούσε τον επίσκοπο, διότι έδειξε αδιαφορία και απιστία σε όσα του είπαν οι μοναχές για τον οσιακό βίο και τα θαύματά του. Γι' αυτό και πολύ ορθά ο επίσκοπος εξήγησε το όραμα ως θείο δώρο, σημείο από τον Θεό για ό,τι έπρεπε να πράξει.

Και είναι θαυμαστό ότι αμέσως γεννήθηκε μέσα του ο πόθος, που συνεχώς μεγάλωνε, να γράψει το Βίο του Οσίου και να τον παραδώσει στους πιστούς (το όραμα, την οπτασία, διηγήθηκε ο ίδιος ο συγγραφέας σε πρόσωπο έμπιστο, που τα περιέλαβε στο «Εγκώμιο» του Οσίου).

Το πρωί, μετά τη φοβερή και θαυμαστή νύχτα του οράματος, ο επίσκοπος κάλεσε, όπως βεβαιώνει ο ίδιος, την Ηγουμένη και όλες τις μοναχές, που ασκούσαν στη μονή αυτή ή σε γειτονική. Αφού είχε μιλήσει ο ίδιος ο Όσιος για τον εαυτό του με τρόπο θαυμαστό, το έργο έπρεπε ν' αρχίσει αμέσως. Και ρώτησε την καθεμία και όλες, για να μάθει όσα γνώριζαν για την καταγωγή, την άσκηση και τα θαύματα του Οσίου.

Όλες όμως οι μοναχές γνώριζαν λίγα για τη ζωή του

Οσίου. Περισσότερα γνώριζαν για το πώς οι πιστοί τιμούσαν το ιερό του λείψανο και ότι αυτό θαυματουργούσε με τη θεία χάρη. Έπειτα οι μοναχές προτιμούσαν την πρακτική πλευρά της ασκήσεως και ο Ανδρέας Κρήτης δίσταζε να γράψει πολλά για τις πνευματικές εμπειρίες και τις θεωρητικές αναβάσεις του Οσίου. Γι' αυτό και ο Συμεών ο Μεταφραστής, κατά τον 10ο αιώνα, γράφοντας το Βίο του Οσίου, μας πληροφορεί τα πλέον αναγκαία, όχι λεπτομέρειες. Περισσότερα στοιχεία μας δίνει, όπως θα δούμε, ο περίφημος Ιωάννης Μαυρόπουλος, κατά τον 11ο αιώνα.



Στην πατρίδα του και πατρίδα του μοναχισμού, την Αίγυπτο

Οόσιος Πατάπιος έδρασε περισσότερο στην πρωτεύουσα της βυζαντινής αυτοκρατορίας και σ' αυτήν τελείωσε την επίγεια ζωή του. Γεννήθηκε όμως στην πατρίδα του μοναχισμού), την Αίγυπτο. Συγκεκριμένα, γεννήθηκε στην Άνω Αίγυπτο, στις Θήβες, στην περιοχή του σημερινού Λούξορ. Πότε ακριβώς γεννήθηκε δεν είναι γνωστό. Πιθανότατα στις αρχές του 5ου αιώνα.

Τη γενέτειρα του πότιζε και ποτίζει ο ποταμός Νείλος. Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι εκεί και προς τα δυτικά, στην αρχαία Ταβέννηση, εμφανίστηκαν τα μεγάλα μοναστήρια, που είχε ιδρύσει ο όσιος Παχώμιος. Η περιοχή όλη, εκτός από τα κοινόβια μοναστήρια, είχε και διάσπαρτα ασκητήρια στην έρημο. Όλα αυτά επηρέασαν τον Πατάπιο από τη νεανική του ηλικία*.

* Είναι χρήσιμο εδώ να σημειωθεί ότι με το παραπλήσιο όνομα Πατάσιος (Patasius) έζησε και ασκήτεψε στην Άνω Αίγυπτο και άλλος περίφημος και θαυματουργός μοναχός. Οι γονείς του γεννήθηκαν στο Faw, κο-

Το οικογενειακό περιβάλλον του Παταπίου, κοπτικό προφανώς, ήταν χριστιανικό. Το ενδιαφέρον των γονέων του ήταν μεγάλο. Φρόντισαν να τον αναθρέψουν με δασκάλους και ανέσεις. Έτσι άκουσε και διδάχτηκε πολλά, πρώτα κοντά στο σπίτι του κι έπειτα μακριά. Όμως εκείνο, που άρχισε ν' αγαπάει περισσότερο ήδη από τα εφηβικά του χρόνια, ήταν η άσκηση και ο μοναχισμός. Και όταν έφτασε στην κατάλληλη ηλικία, εγκατέλειψε τις ανέσεις της οικογένειας, τις ανώτερες σπουδές και τα πλούτη των γονέων του, για να γίνει μοναχός, και μάλιστα ερημίτης ασκητής.

Έβλεπε στην περιοχή του πολλά κοινόβια μοναστήρια, αλλά προτίμησε την έρημο. Έψαξε και βρήκε κάτι σαν σπήλαιο. Εκεί έστησε το καλύβι του και άρχισε την άσκηση. Αγάπησε την έρημο και τον ησυχαστικό βίο, γιατί μπορούσε ν' αφιερώνει ανενόχλητος πολλές ώρες στην προσευχή. Γιατί μπορούσε να μειώνει στο ελάχιστο τις ανάγκες του σε φαγητό και ανάπαυση. Η ζωή αυτή δεν ήταν εύκολη. Αντίθετα, ήταν πολύ σκληρή, κοπιαστική μέχρις εξαντλήσεως. Όμως επέμενε και το αποτέλεσμα ήρθε. Την κοπιαστική άσκηση ακολουθούσε πνευματική απόλαυση. Θεωρία των θείων, εμπειρίες θεοπτικές, που δεν περιγράφονται. Για τις θείες αυτές καταστάσεις ζούσε, αυτές τον ενδιέφεραν και γι' αυτές αγω-

ντά στο κεντρικό μοναστήρι του Παχωμίου, κάτω από τις Θήβες, όπου γεννήθηκε ο Πατάπιος. Ο Πατάσιος τιμάται στις 23 ubax και μνημονεύεται στο Κοπτοαραβικό Συναξάρι της Άνω Αιγύπτου.

νιζόταν νυχθημερόν. Δεν ήθελε και δεν ζητούσε παρά μόνον αυτές.

Έτσι ποθούσε και έτσι σκεφτόταν ο χαρισματούχος πλέον ασκητής Πατάπιος, αλλά ο Θεός και οι ευσεβείς χριστιανοί άλλα είχαν στο νου τους. Όταν δηλαδή πλήθυναν οι αρετές του ασκητή μας και τα θεία χαρίσματα έγιναν γνωστά, εμφανίστηκαν οι πρώτοι επισκέπτες. Ανακάλυψαν το ασκητήριό του και δεν τον άφηναν ήσυχο. Ήταν κάτι που τον ενοχλούσε, αλλά δεν αρνείτο να τους βοηθάει, να τους παρηγορεί, να τους ενισχύει κι ενίοτε να τους θεραπεύει. Γιατί και τη χάρη των ιάσεων έδινε συχνά σ' εκείνον το άγιο Πνεύμα.



Η Αποστολική Εκκλησία της Κορίνθου, εκτός των άλλων αξιουσπουδάστων απόψεων, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και από πλευράς μοναστικού βίου. Έχει μάλιστα να επιδείξει πλήθος Ιερών Μονών (ανδρών και γυναικείων), Ησυχαστηρίων και άλλων μοναστικών κτισμάτων και εκκλησιαστικών καθιδρυμάτων. Μία από τις γυναικείες Μονές είναι και εκείνη του Οσίου Παταπίου (5ος αι.), πλησίον του Λουτρακίου, στις παρυφές των Γερανείων.

Ιδρύθηκε επί Μητροπολίτου Κορινθίας Προκοπίου, τον Σεπτέμβριο του 1953, σε απόκρημνο βράχο, όπου μόνον ίχνη, ίσως κελιών, προϋπήρχαν και όπου το 1904 ανευρέθη το ιερό λείψανο του οσίου Παταπίου, στο όνομα του οποίου τιμάται η μονή. Ο Όσιος καταγόταν από την Αίγυπτο, όπου αρχικά ασκήτεψε, προτού μεταβεί στην Κωνσταντινούπολη, όπου διήνυσε το υπόλοιπο του μοναχικού του διαύλου και εκοιμήθη οσιακώς. Το λείψανό του μεταφέρθηκε και ασφαλίσθηκε στο σπήλαιο των Γερανείων με τη φροντίδα των Νοταράδων πριν από την άλωση της Πόλεως.

Σήμερα η Μονή Οσίου Παταπίου, όπου ασκούνται περίπου σαράντα μοναχές, εκτός από το πνευματικό, έχει να επιδείξει και φιλανθρωπικό έργο, υπό την υψηλή σκέπη και προστασία του χαριτόβρυτου λειψάνου του οσίου Παταπίου.

Εκδόσεις *Θυρανός*

ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-559-012-3



9 789605 559012 3

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 163 08